PRAWDA

TYGODNIK

POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

WYDAWANY I REDAGOWANY

PRZEZ

Aleksandra Świętochowskiego.

Rok 1892.

WARSZAWA.
W DRUKARNI KAROLA KOWALEWSKIEGO, KRÓLEWSKA Nr. 29.

1892.

Дозволено Цензурою
Варшава, 18 Декабря 1892 года.

SPIS RZECZY.

Polityka.

Str.
Z Galicyi, p. Betę . . . 1
Z Austryi, p. S—z 2, 26, 50, 75, 122, 242, 313 338
542, 559, 590 614
Zmieniony widok . . . 13
Reforma szkolna w Prusach . . . 37
Demokracya szwajcarska i monopole państwowe. p. Elpona . . . 37
Przebrana miarka . . . 49
Nowy „Kulturkampf" . . . 61
Odkrycia . . . 73
Radykalizm szwajcarski i unifikacya prawa, p. Elpona . . . 73
Nowa Kartagina . . . 85
Upadek gabinetu . . . 97
Mowa . . . 109
Polityka społeczna w Belgii, p. Elpona . . . 110
Przesilenie . . . 121
Fundusz gadzinowy . . . 133
Niespodzianka . . . 145
Wybuchy . . . 169
Zatargi stronnictw szwajcarskich, p. Elpona . 170
Skupczyna serbska . . . 181
Kłopoty włoskie . . . 193
Sejm galicyjski, p. Beta . . . 194
Walka z czechami . . . 205
Prawa polityczne kobiet . . . 217
Rewizya konstytucyi francuskiej, p. Elpona . 218
Papież przeciw biskupom . . . 229
Reforma taryfy osobowej . . . 241
Rewizya konstytucyi w Belgii . . . 253
Mowa Gregra . . . 265
Papież i Rzeczpospolita . . . 277
Jubileusz koronacyi . . . 289
Zamknięta epoka . . . 301
Wizerunki z parlamentu austryackiego (Listy) p. Nie posła . . . 302, 325 349
Stronnictwo ultramontańskie w Szwajcaryi, p. Elpona . . . 304
Zburzone mosty . . . 313
Mała różnica . . . 325
Dojrzewająca reforma . . . 337
Rumunowie węgierscy . . . 349
Projekt Gladstona . . . 361
Reforma podatków we Francyi, p. Elpona . . 361
Z podróży . . . 373
Zużyty . . . 385
Trudne zadania . . . 397
Kredyt rolny . . . 409
Nowe objawy . . . 409
Początek końca . . . 421
Sekretaryat robotniczy w Szwajcaryi, p. Elpona 422
Wymowny przykład . . . 433
Czułe westchnienia . . . 445
Virchow o Rosyi . . . 457
Listy londyńskie, p. Michała Budrynę . . . 457
Próba przymierza . . . 469
Bajdy kądzielowe . . . 481
22-gi września w Paryżu, p. L. W. . . . 482
Skutki cholery . . . 493
Hr. Taaffe i jego współpracownicy, p. Nie-posła 493
Zatarg z kościołem w Węgrzech . . . 505
Z Niemiec, p. L. R. Ż. . . . 505, 554 626
Stary kurs . . . 517
Zatargi węgierskie, p. S—l. . . . 517
Wczesne zabiegi . . . 529
Antisemityzm w Austryi, p. Nie-posła 529, 556 603
Nowe wyznania Bismarka . . . 541
Nowy prezydent . . . 553
Bagno panamskie . . . 565
Pruje się… . . . 577
Depesza emska, p. J. W. . . . 577
Sprawy francuskie, p. Elpona . . . 579
Pierwsze strzały . . . 589
Jeszcze sprawa panamska . . . 601
Wychodźcy żydowscy w Anglii, p. W. . . . 602
Nieoceniony . . . 613
Wybory w Stanach Zjednoczonych, p. Elpona 615
Zamknięcie roku . . . 625

Tydzień polityczny.

Rubryka stała.

Badania naukowe.

Str.
Nowa praca Herberta Spencera, p. K. R. Ż. . 6
Typy zawodowe, p. Z.. . . . 7
Antropologia zbrodni, p. L. K. . . . 14
Organiczne podstawy pesymizmu, p. K. . . . 27
Nie do uwierzenia a jednak prawdziwe, czyli spolszczenie geologii Dany przez p. J. Siemiradzkiego, doktora „es sciences," docenta geologii na cesarsko-królewskiej wszechnicy we Lwowie, p. Wacława Nałkowskiego 29, 41 52
Listy petersburskie, p. N. B. . . . 39
Człowiek w przyrodzie (wedł. Topinarda) p. W. 51
Nasza nauka i nasi uczeni, p. dr. H. Rozickiego 62 78
Metafizyka w świetle nauki, p. H. Cylkowa 76 87
Nowa historya ekonomii politycz., p. Lud. Krz. 77
Hygiena, p. dr. St. . . . 79
Filozofia, p. Wł. A. K. . . . 86
Estetyka na podstawie nauk przyrodniczych, p. N. . . . 89
Stara potrawa z nowym sosem, p. Wł. M. K. . 112
Z dziedziny mitologii porównawczej, p. N. . . 113
Jednostka i gromada, p. Lud. Krz. . . . 123
Kartki przyrodnicze, p. Wł. M. Kozłowskiego 125
148, 270 315
Nowa próba, p. Lud. Krz. . . . 146
Bezwiedne sprawy duszy, p. W. Kozłowskiego 157 172
Z dziedziny etnologii porównawczej, p. N. . 158
Nowa utopia, p. Ż. . . . 183
Nowe projekty wypraw polarnych, p. W. N. 185 197
Kartki . . . 185
Rozwój myśl, p. K. . . . 196
Poszukiwania statystyczne, p. L. K. . . . 206
Znaczenie zaćmień historycznych dla astronomii, p. Wł. M. K. . . . 220
Granice wiedzy świata pozazjawiskowego, p. Wł. M. K. . . . 230 243
Kobieta-zbrodniarka, p. Henryka Cylkowa . 231
Litaratura ekonomiczna we Francyi, p. Elpona 232
Nowa teorya podatku spadkowego, p. H. Cylkowa . . . 255 268
Językoznawstwo, p. J. F. Gajslera . . 257 582
Szkoły ekonomii niemiecko-austryackie, p. L. K. 266
Skup sił przyrody, p. K. R. Ż. . . . 278
Nowa dziedzina psychologiczna, p. K. S. 328 339
Ruch etyczny niemiecki, p. K. . . . 341
Dwa obozy, p. L. . . . 351
Kronika przyrodnicza, p. Wł. M. K. 353, 447 483
Filozofia, p. Władysława Kozłowskiego 364 531
Folklore i nawarstwowania etniczne, p. K. . 364
Pomysły Falba w świetle krytyki naukowej, p. W. N. . . . 375 386
Postępy antropologii, p. L. . . . 411
Kanikuła geologiczna, p. W. Nałkowskiego . 413
Z Niemiec, p. J. Wojewódzkiego . . . 423
L. Brentano i jego szkoła, p. K. R. Ż. . . . 434
Ziemia i system społeczny, p. H. Cylkowowa 460 470
Mikroorganizmy jako czynniki chemiczne, p. Wł. M. Kozłowskiego . . . 461 471
Plastyczne ślady epoki lodowej, p. W. N. 472 486
Rudolf Jhering, p. S. Posner . . . 508 519
Max Nordau (z Niemiec), p. K. R. Ż. . . . 533
Kilka słów w obronie tak zwanej geografii, p. Wacława Nałkowskiego . . . 543 557 569
Nowa praca o rozwoju rodziny, p. L. K. . . 567
Zwierzęta wobec prawa i sądu, p. A. J. Cohna 580 593
Horda pierwotna (szkic etniczno-antropologiczny), p. Lud. Krz. . . . 592
Heilpern. Tajemnice przyrody, p. Wł. M. Kozłowskiego . . . 604

Literatura i sztuka.

Czynniki społeczne w literaturze i krytyce, p. L. W. . . . 8
Opryszek dziennikarski . . . 9
Jubileusz „Ptasznika" . . . 9
Nowa próba . . . 10
Kalendarze . . . 10
Zagadka . . . 10
Sfinks wieku XIX, p. J. Wojewódzkiego . . 15
Listy petersburskie, p. N. B. . . . 17
Listy wiedeńskie, p. Stwosza . . . 17 186
Lippert Juliusz. Historya cywilizacyi w zarysach, p. Zyg. Piet. . . . 17
Nowe książki . . . 18 258
Literatura francuska, p. L. W. 30, 125, 159 414
474, 498, 605, 617 627
Muzyka, p. Stwosza . . . 31
Walka płci, p. L. . . . 42
Jubileusz encyklopedyi, p. N. . . . 43
Śród muz, p. Cezarego Jelentę . 53, 115, 161 209
294 595
Poezya filozofa czy filozofia poety, p. Elpona . 63
Henryk Gliński. Z zakutego grodu, p. F. B. . 65
Kl. Junosza. Wybór pism, t. III, p. F. B. . . 65
Teodor Jeske-Choiński. Po złote runo, p. F. B. 79
Herman Sudermann jako nowelista i powieściopisarz, p. Malwinę Posner . . . 90 98
Dramatyczna literatura niemiecka, p. Ladawę 90
Stronica psychologii współczesnej, p. L. W. . 113
Zygmunt Niedźwiedzki. Słońce, p. Zyg. Piet. . 115
Literatura czeska, p. J. F. Gajslera . . . 127
Wagner a Schopenhauer, p. Ladawę . . . 134
G. J. Fechner, p. Ladawę . . . 134
Jakób Henle, p. Ladawę . . . 135
W. Marrené. January, p. Or. . . . 135
„Manfred" na scenie naszej, p. Cez. Jelentę 139 151
Tanie wydawnictwa, p. Cez. Jel. . . . 172
Literatura francuska, p. W. Bugiela 150, 317 329
544 570
Maksymillan Harden, p. Ladawę . . . 186
Muzyka, p. R. . . . 187
Antoni Sygietyński. Wysadzony z siodła, p. Cezarego Jelentę . . . 199
Stronica krytyki analitycznej, p. L. W. 198 208
Mgławice krytyki naukowej, p. Cezarego Jelentę . . . 221, 233, 244, 271 282
Literatura niemiecka, p. Ladawę . . 280, 306 366
Impresyoniści, p. L. W. . . . 290 355 376
Listy wiedeńskie, p. Kalibana 292, 307, 331 462
Przekłady poetyckie, p. Cez. Jelentę 307, 318 378
Emeryk Madach i jego tragedya, p. Kalibana 343 356
E. Zola. La Débâcle, p B. . . . 343
A. Sorel. L'Europe et la Révolution française, p. Elpona . . . 388
Utwory niewieście, p. A. S. . . . 390, 401 415
Literatura ruska, p. N B. 398, 425, 437, 448 522
Z beletrystyki czeskiej, p. J. F. Gajslera . . 400
Literatura polska według A. Brezy, p. J. W. M. 427
Literatura społecz.-polit. we Francyi, p. L. W. 436
Opera polska w sądzie niemców, p. W. . . 450
Józef Rogosz. Grabarze, p. Bronisława Chrzanowskiego . . . 475 487
Listy londyńskie, p. Michała Budrynę . . . 496
Ksawery Aleksota. Moje konkury, p. Bronisława Chrzanowskiego . . . 498
Bojan Kazimierz Tymko Medier, p. Zyg. Piet. 509
W sprawie tandety krytycznej, p. Bronisława Ch. 510
Z Niemiec, p. K. R. Ż. . . . 520 606
Renan (szkic psychologiczny), p. L. W. . . . 534
Józefa Szebekówna. Życie Syzyfowe, p. B. Ch. 536
Wł. Zagórski. Szalone głowy, p. B. Ch. . 545
Literatura społeczna i historyczna we Francyi, p. Elpona . . . 558
St. M. Rzętkowski. Z pomiędzy ludzi, p. Stefana Hell...ycza . . . 559
Nowe książki, p. Ad. J. C. . . . 559
Karol Bleibtreu. Napoleon, p. Br. Ch. . . . 571
Dühring wskrzeszony, p. K. R. Ż. . . . 582
Sewer. W cieniu i w słońcu, p. Br. Ch. . . . 594
A. Dygasiński. Garstka, p. Br. Ch. . . . 618

Teatr.

E. Lubowski. Bawidełko, p. D. T. . . . 31
Suderman. Koniec Sodomy, p. Zen. Pietkiewicza 66
Wiktor Bersezio. Kłopoty pana Travetti, p. Zenona Pietkiewicza . . . 127
Maupassant i J. Normand. Musotte, p. Zenona Pietkiewicza . . . 174
Grange i Bernard. Klucz od Zatrzasku, p. Zenona Pietkiewicza . . . 174
M. Gawalewicz. Perła, p. R. . . . 209

Str.
Zyg. Przybylski. Schadzka, p. R. 209
M. Wołowski. Parawanik, p. R. 209
Alfred Konar. Bankruci, p. R. 246
Występy tragika włoskiego Andrea Maggi, p. R. 246
E. Augier i E. Foussier. Ubogie lwice, p. Zenona Pietkiewicza 450
A. W. Pinera. Fałszy cnoty, p. Zen. Pietkiewicza 511
Flirt (komedya konkursowa), p. Zenona Pietkiewicza 523
Szare życie (komehya konkursowa), p. Zenona Pietkiewicza 546
Nauczycielka (komedya konkursowa), p. Zenona Pietkiewicza 572
Marco Praga. Te panny, p. Zen. Pietkiewicza 595
Henryk Ibsen. Hedda Gabler, p. Zn. Pietkiewicza 607

Powieści i poezye.

Spirytystka, p. Cecylię Walewską 2
Knut Hamsun. Hazard, tłom. Malwina Posner 14, 26 38
Kristirn Winterhjelm (J. Norman). Dzieci ludu, przeł. Malwina Posner 50
Altaj, p. Brolisa 62
Majówka, p. Andrzeja Niemojewskiego 75, 86, 98, 110 122
Sören Kierkegaard. Diapsalmata, tłom. Malwina Posner Garfein 146
Matematyka, p. Bronisława Wyganowskiego . 152
M. Schnitzer. Na świadka. Zdarzenie z życia kobiety, przeł. M. G. 158
Guy de Maupassant. Topielec, tł. Miecz. N. N-ski 170
Ideał panny Julii (obrazek galicyjski), p. W. Dal. 182, 194, 206 218
Koloman Mikszath. Wdowieństwo Marty Timar, przeł. M. P. 230
Gardenia, p. Leopolda Méyeta 242
Arne Garborg. Znużone dusze, przeł. Malwina Posner-Garfejn 254, 266, 278, 290, 302, 314, 326, 338, 350, 362, 374, 386, 398, 410, 422, 434, 446, 458, 470, 482, 494, 506, 518, 530, 542 554
Lex. „Shekinah,“ p. Maryę Konopnicką . . 331
Bankrutka (obrazek), p. Cecylię Walewską . 566, 578, 590 602

Życie społeczne.

Listy krakowskie, p. Mora 18
Z Poznańskiego, p. t. z. 19, 55, 80, 101, 138, 163, 200, 222, 247, 272, 295, 321, 344, 368, 415, 464, 501 628, 561
Aleksander Chodźko (wspomnienie pozgonne) 20
Gustaw Fritsche (wspomnienie pozgonne) . 20
Emil Laveleye (wspomnienie pozgonne) . . 82
Deszcz sztuczny, p. Zyg. Piet. 43
Nasze spółki (rybacka i pszczelarska), p. Z. A. P. 55
Listy wiedeńskie, p. Stwosza 17, 186, 66, 100, 137 162
„Współsąsiedztwo“ (Neigh bourhood guilds), p. K. R. Ż. 67
Listy petersburskie, p. N. B. 80, 138, 174, 201, 283, 17, 39, 357, 450, 572 618
Karol Kucz (wspomnienie pozgonne) . . . 81
Osadnictwo polskie w Ameryce południowej, p. Z. A. P. 91, 102 152
Morell Mackenzie (wspomnienie pozgonne) . 81
Z Galicyi, p. Betę 101, 128, 259 320

Str.
Leopoldski (wspomnienie pozgonne), p. S. . 103
Z Austryi, p. S—z 152
Jan Amos Komensky (Comenius) 163
Objaśnienie 189
Wiązanka krakowska, p. Ferropara 211, 247, 295, 333, 368, 402, 428, 438, 546 583, 618
Sprawy ziemiańskie, p. W. 211
Gimnastyka dla rzemieślników, p. Z. A. P. . 223
Wystawa muzyczno-teatralna, p. Kalibana . 234
Paszporty zdrowia, p. L. 248
August Wrześniowski (wspomnienie pozgonne) 249
Kongres kobiecy, p. Nazimierza Krausa 258 273
Katastrofa w Przybramie 285
Otwarte wrota 296
Życie a literatura, p. K. R. Ż. . . 308, 319 332
Kartki 309, 345, 379 477
Wielki jubileusz 379
Zdrowotność miast 391 403
Leczenie w cholerze wedł. Chałubińskiego 395 406
W obronie sił młodzieńczych, p. Dr. . . . 439
Cholera w Lubelskiem 442
Nowe prawo, p. P. 451
Hygiena w miasteczkach, p. Dr. 452
Z Niemiec, p. K. R. Ż. 468
Wykształcenie techniczne 465
Biura antropometryczne 466
Wypadek w Łodzi 466
Giełdy pracy, p. Dr. 476
Walka z fałszerstwem, p. Zen. Pietkiewicza 488 500
Cholera w Warszawie 491
Zjazdy zachowawczo-społeczne, p. K. R. Ż. . 499
Społeczeństwo chłopięce, p. L. K. 511
Kongres kolejowy w Petersburgu, p. Drog. 513 524
Kongres ekonomiczny w Antwerpii, p. Elpona 537
Koleje pomocnicze, p. Drog. 547
Aleksander Niewiarowski (wspomn. pozgonne) 560
Uspołecznienie życia codziennego, p. K Kr. . 560

Fejleton.

Liberum veto, p. Posła Prawdy 10, 32, 56, 81, 103, 129, 153, 175, 201, 223, 249, 274, 296, 369, 440, 451, 464, 488, 514, 537, 561, 584 608
Pamiętnik . 20, 44, 68, 91, 116, 139, 163, 187, 212, 235, 260, 283, 310, 321, 334, 345, 357, 380, 391, 404, 416, 428, 477, 502, 525, 548, 573, 596, 619 629

Sprawy ekonomiczne.

Kredyt krótkoterminowy dla Królestwa Polskiego, p. Zyg. Piet. 3
Protekcyonizm bez protekcyonizmu, p. K. . 22
Wyrobnicy rolni 34
Nasze drogi 34
Oszczędności 34
Kursy rolnicze 34
Nowa instytucya zachowawcza, p. K. R. Ż. . . 46
Przemysł domowy w Galicyi, p. Betę . 57 69
Giełdy zbożowe, p. Zenona Pietkiewicza . . 58
Państwowe ubezpieczenie najemników, p. A. . 70
Lichwa na wsi 70
Nasze rzemiosło cechowe, p. Z. 82
Ekonomiczny Sedan i Sadowa, p. K. R. Ż. . . 93
W przededniu krachów, p. K. R. Ż. 104
Stowarzyszenie spożywcze 106
Kasa Towarzystwa kredytowego ziemskiego . 106

Str.
Przewrót w produkcyi środków żywności, p. K. R. Ż. 117
Lekarstwo od bólu zębów, p. Z. A. P. . . . 130
Nowa praca komitetu statystycznego, p. Z. . 141
Emerytura państwowa, p. K. R. Ż. 165
Zamki na lodzie, p. K. R. Ż. 176
Szewc galicyjski, p. Forsztetera . . . 177 189
Ubezpieczenie plonów rolnych, p. Zen P. . . 190
Nowocześni humaniści angielscy, p. J. Wojewódzkiego 224
Reforma waluty, p. K. R. Ż. 237
Szkoły rolnicze, p. Zen. Piet. 250
Przesilenia handlowe obecnego wieku, p. J. W. 261
Uregulowanie waluty, p. S—i 286
Wielkomiejski handel mięsem, p. K. R. Ż. . . 297
Rozumny głos 298
Ze stosunków rolnych, p. K. R. Ż. 381, 393, 418 405, 549
Osadnictwo i posiadłość większa w gubernii radomskiej, p. Zen. Piet. 429
Taryfy zbożowe, p. Zn. P. 441
Walka o rentę ziemską w Anglii, p J. Wojewódzkiego 453
Niższa szkoła rolnicza, p. Zn. P. 466
Produkcya narodowa i postępy techniki, p. Ż. 489
„Łódź i Sosnowice,“ p. Zn. 562
Plantatorowie buraków i cukrownicy, p. Dr. 585 598
Konferencya monetarna w Brukselli, p. K. R. Ż. 620
Reformy i ulgi bankowe, p. Drog. 622
Zażegnywanie obawy, p. Drog. 629

Przemysł, handel i finanse.

Rubryka stała.

Z rynku.

Rubryka stała.

Polemika.

Uwaga, p. F. Urbanowicza 11
Sprostowanie, p. Cezarego Jelentę 107
Sprostowanie sprostowania, p. Wł. M. K. . . 187
O prawdę, p. Szaniawskiego 131
W sprawie szkoły 275
Sprostowanie, p. K. R. Żywickiego 276
O prawdę, p. Maksym. Heilperna . . . 623 630
O prawdę, p. Wł. M. Kozłowskiego 631

Doniesienia urzędowe.

3, 23, 48, 59, 71, 83, 95, 119, 143, 203, 215, 239, 263, 287, 299, 323, 335, 347, 371, 383, 394, 419, 431, 445, 454, 467 551

Prasa ruska.

11, 359, 371 383

Kronika.

Rubryka stała.